

แผนพัฒนาการเกษตรตำบลโนนสะอาด
อำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์
พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

จัดทำโดย

นางสาวปิยพร แदनสีแก้ว
นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

สำนักงานเกษตรอำเภอห้วยเม็ก
อำเภอห้วยเม็ก จังหวัดร้อยเอ็ด
กรมส่งเสริมการเกษตร
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
สารบัญ	
บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป	๑
๑.๑ ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง	๑
๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)	๒
๑.๓ สภาพภูมิอากาศ	๒
๑.๔ เส้นทางคมนาคม	๖
๑.๕ แหล่งน้ำและระบบชลประทาน	๖
๑.๖ สภาพเศรษฐกิจและสังคม	
๑.๗ การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Used)	๗
บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของตำบลโนนสะอาด	
๒.๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของตำบล	๙
๒.๑.๑ สถานการณ์การเกษตรในพื้นที่	๑๐
๒.๑.๒ ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	๑๒
๒.๒ การจัดทำ TOWS Matrix	๑๕
บทที่ ๓ ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ/ตำบล	๑๘
๓.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า (พืช/ปศุสัตว์/ประมง)	๒๐
๓.๒ พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร	๒๑
๓.๔ การแปรรูปผลผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์	๒๓
๓.๕ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร	๒๔

บรรณานุกรม

แผนพัฒนาท้องถิ่น 5 ปี องค์การบริหารส่วนตำบลโนนสะอาด ปี 2566-2570

ข้อมูลการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน (2558 - 2559)

แผนอำเภอห้วยเม็ก ปี 2566-2570

สถิติภูมิอากาศ ณ สถานีตรวจอากาศอำเภออมลาลัย จังหวัดกาฬสินธุ์ (ปี พ.ศ. 2514-2547)

กรมอุตุนิยมวิทยา, 2548

บทที่ 1 ข้อมูลสภาพทั่วไปของพื้นที่

1.1 ที่ตั้งและอาณาเขต

ตำบลโนนสะอาด มีเนื้อที่ 12,544 ไร่ อยู่ในอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ อยู่ห่างจากตัวอำเภอห้วยเม็ก ประมาณ 7 กิโลเมตร โดยทางรถยนต์ มีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ	จรด	ตำบลโนนสะอาด และตำบลหัวหิน อำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์
ทิศใต้	จรด	ตำบลอิฐี้อ และตำบลคลองขาม อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์
ทิศตะวันออกจรด	ตำบลเว่อ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์	
ทิศตะวันตก	จรด	ตำบลกุดโดน อำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์

แบ่งการปกครองออกเป็น 7 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่

1) บ้านโนนสวรรค์	5) บ้านท่าวัด
2) บ้านโนนสวรรค์	6) บ้านหนองกุงไทย
3) บ้านโนนขี้ควง	7) บ้านโนนสะอาด
4) บ้านหนองกุงไทย	

ประชากร หมู่บ้านที่อยู่ในเขตการปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนสะอาดเต็มทั้งหมู่บ้าน 7 หมู่บ้าน ประชากรสิ้นปี พ.ศ. 2548 จำนวนรวมทั้งสิ้น 4,091 คน เป็นชายร้อยละ 48.77 และหญิงร้อยละ 51.23 จำนวนบ้าน 923 หลังคาเรือน จำนวนคนเฉลี่ยต่อบ้าน 4.43 คน ความหนาแน่นของประชากรเฉลี่ยต่อพื้นที่ 1 ตารางกิโลเมตร เท่ากับ 204 คน จำนวนประชากรและบ้านเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2545 ร้อยละ 0.60 และ 1.87 ทำให้จำนวนคนเฉลี่ยต่อบ้านมีแนวโน้มลดลง (ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2548, สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง, 2549) จำนวนประชากรดังกล่าว จำแนกได้เป็นประชากรในวัยทำงานร้อยละ 63.56 วัยเรียนร้อยละ 23.38 ที่เหลืออยู่นอกวัยทำงาน ตำบลโนนสะอาดแยกออกจากตำบลหัวหินเมื่อปี พ.ศ. 2523 ชุมชนพื้นบ้านดั้งเดิม อพยพมาจากจังหวัดร้อยเอ็ด และจังหวัดมหาสารคาม ทำให้ชุมชนมีขนาดใหญ่ขึ้น ภาษาที่

ใช้พูดเป็นภาษาท้องถิ่น ลักษณะการตั้งบ้านเรือนอยู่กันเป็นกลุ่มๆ ตามพื้นที่ดอน มีการสร้างบ้านเรือนเป็นกลุ่มเครือญาติ ประชากรตำบลโนนสะอาดร้อยละ 99.90 นับถือศาสนาพุทธ มีการประกอบกิจกรรมตามประเพณีสืบสองเดือน และกิจกรรมตามความเชื่อของชุมชน เช่น การเลี้ยงผีตาแฮก การสู่ขวัญข้าว การสะเดาะเคราะห์ การบายศรีสู่ขวัญ ฯลฯ ด้านการศึกษานั้น ประชากรตำบลโนนสะอาดจบการศึกษาภาคบังคับประมาณร้อยละ 90.20 และสำนักงานสถิติแห่งชาติ (2549) รายงานว่าประชากรส่วนใหญ่หรือร้อยละ 57.27 ของจำนวนประชากรทั้งหมด จบการศึกษาระดับประถมศึกษาและไม่ได้ศึกษาต่อ

1.2 สภาพภูมิประเทศ

สภาพพื้นที่ตำบลโนนสะอาด เป็นที่ราบและเป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีความสูงเฉลี่ย 170-200 เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลาง โดยพื้นที่ราบมีความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 1,415 ไร่ หรือร้อยละ 11.28 ของเนื้อที่ตำบล ซึ่งเป็นที่ราบลุ่มใช้ทำนา พื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ด้านเหนือของตำบล สภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 10,362 ไร่ หรือร้อยละ 82.61 ของเนื้อที่ตำบล พื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ด้านใต้ของตำบล โดยเป็นที่ลุ่มใช้ทำนา 3,811 ไร่ หรือร้อยละ 30.38 ของเนื้อที่ตำบล เป็นที่ดอนใช้ปลูกยางพารา และพืชไร่ 6,551 ไร่ หรือร้อยละ 52.23 ของเนื้อที่ตำบล พื้นที่ส่วนที่เหลือจากที่กล่าวมาแล้ว ได้แก่ ชุมชน และแหล่งน้ำ มีเนื้อที่ 631 และ 136 ไร่ หรือร้อยละ 5.03 และ 1.08 ของเนื้อที่ตำบล ตามลำดับ

1.3 สภาพภูมิอากาศ

สภาพภูมิอากาศจังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นแบบฝนเมืองร้อนเฉพาะฤดู แบ่งฤดูกาลออกเป็น 3 ฤดู คือ

- 1) ฤดูฝน เริ่มประมาณเดือนพฤษภาคมถึงต้นเดือนตุลาคม โดยได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ พัดเอาความชื้นจากทะเลอันดามันทำให้เกิดฝนตกชุก
- 2) ฤดูหนาว เริ่มในช่วงกลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ โดยได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือจากประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน
- 3) ฤดูร้อน เริ่มประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนเมษายน โดยได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งพัดจากทะเลจีนใต้

จากสถิติข้อมูลภูมิอากาศของกรมอุตุนิยมวิทยา ณ สถานีตรวจอากาศอำเภอภมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ช่วงปี พ.ศ. 2514-2547 (ตารางที่ 2-1) สามารถสรุปได้ดังนี้

- 1) อุณหภูมิ มีอุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปี 26.7 องศาเซลเซียส โดยมีอุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุดในเดือนเมษายน 29.1 องศาเซลเซียส ค่าอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยตลอดทั้งปี 32.5 องศาเซลเซียส อุณหภูมิเฉลี่ยต่ำสุดในเดือนธันวาคม คือ 22.0 องศาเซลเซียส ค่าอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ยตลอดทั้งปี 22.1 องศาเซลเซียส

2) ความชื้นสัมพัทธ์ มีความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยตลอดปีร้อยละ 74.0 ค่าความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยสูงสุดในเดือนสิงหาคมร้อยละ 83 และค่าความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยต่ำสุดในเดือนธันวาคมร้อยละ 64

3) ปริมาณน้ำฝน มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยรวมตลอดทั้งปี 1,290.4 มิลลิเมตร จำนวนวันฝนตกเฉลี่ยรวมตลอดปี 106.1 วัน จำนวนวันที่ฝนตกเฉลี่ยมีมากอยู่ในช่วงเดือนพฤษภาคมถึงเดือนกันยายน ค่าปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยมากที่สุดอยู่ในเดือนกรกฎาคม 241.4 มิลลิเมตร มีจำนวนวันที่ฝนตกเฉลี่ยรวม 15.8 วัน ในเดือนสิงหาคม มีการกระจายตัวของฝนดีสุด คือ มีจำนวนวันฝนตกเฉลี่ยรวมมากที่สุด 16.2 วัน

สำหรับการวิเคราะห์ช่วงฤดูกาลเพาะปลูกพืชที่เหมาะสม ได้จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยรายเดือน และค่าการคายระเหย (ET_o) ซึ่งคำนวณด้วยวิธี Penman Moteith ในโปรแกรม CropWat 4 Windows Version 4.3 ผลการวิเคราะห์ช่วงฤดูกาลเพาะปลูกแสดงดังนี้ (รูปที่ 2-2)

- 1) ช่วงระยะเวลาที่เหมาะสมต่อการปลูกพืช เป็นช่วงที่ดินมีความชื้นพอเหมาะต่อการเพาะปลูกอยู่ในช่วงกลางเดือนเมษายนถึงกลางเดือนตุลาคม
- 2) ช่วงระยะเวลาที่มีน้ำมากเกินพอ อยู่ในช่วงต้นเดือนพฤษภาคมถึงปลายเดือนกันยายน
- 3) ช่วงระยะเวลาที่ขาดน้ำ อยู่ในช่วงกลางเดือนเมษายนถึงกลางเดือนตุลาคม เป็นช่วงที่ไม่เหมาะสมต่อการปลูกพืชโดยอาศัยน้ำฝน เนื่องจากดินมีความชื้นไม่เพียงพอต่อการเจริญเติบโต

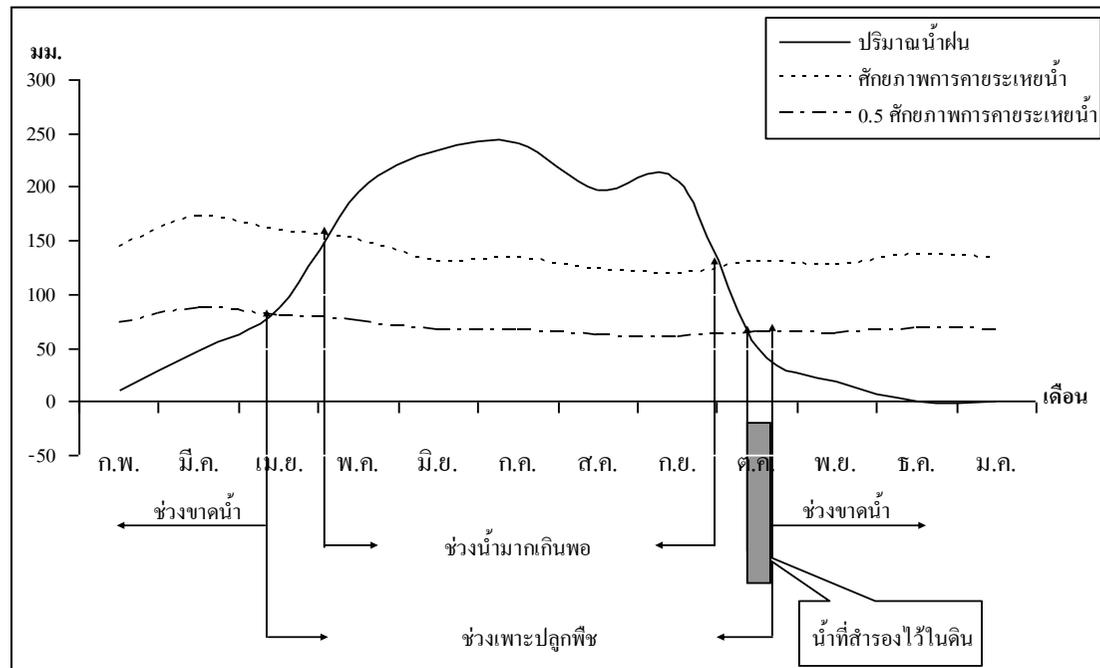
ตารางที่ 2-1 สถิติภูมิอากาศ ณ สถานีตรวจอากาศอำเภออมลาลัย จังหวัดกาฬสินธุ์ (ปี พ.ศ. 2514-2547)

เดือน	ปริมาณ น้ำฝน (มม.)	จำนวนวัน ที่ฝนตก	อุณหภูมิ ต่ำสุด (°ซ)	อุณหภูมิ สูงสุด (°ซ)	อุณหภูมิ เฉลี่ย (°ซ)	ความชื้น สัมพัทธ์ (%)	ศักยภาพการคาย ระเหยน้ำ (มม.) *
ม.ค.	0.6	0.8	17.8	31.7	24.1	67	133.3
ก.พ.	9.9	2.6	19.2	32.9	25.6	65	144.2
มี.ค.	46.8	5.0	22.8	35.8	28.8	63	171.7
เม.ย.	87.5	9.4	24.1	35.0	29.1	73	158.7
พ.ค.	195.8	14.7	24.6	33.8	28.7	80	149.7
มิ.ย.	235.1	14.8	24.7	32.9	28.5	81	130.8
ก.ค.	241.4	15.8	24.8	32.2	28.3	82	132.7
ส.ค.	197.3	16.2	24.6	32.2	28.1	83	123.4
ก.ย.	205.3	14.8	24.0	31.4	26.5	82	118.2
ต.ค.	50.6	7.8	22.7	31.9	26.1	77	130.5
พ.ย.	19.5	3.9	19.5	30.7	24.0	71	126.0
ธ.ค.	0.6	0.3	16.8	29.1	22.0	64	136.7
รวม	1,290.4	106.1	-	-	-	-	1,656.0

เฉลี่ย - - 22.1 32.5 26.7 74.0 -

ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยา, 2548

หมายเหตุ : * จากการคำนวณ

รูปที่ 2-2 สมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร จังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2514 -2547

1.4 การคมนาคม

ตำบลโนนสะอาด มีเส้นทางการคมนาคมโดยทางรถยนต์ ที่สามารถเดินทางติดต่อกับอำเภอห้วยเม็กและตำบลต่างๆได้ 2 เส้นทาง คือ เส้นทางแรกจากที่ว่าการอำเภอห้วยเม็ก และหน้าสำนักงานเกษตรอำเภอห้วยเม็กบ้านกุดท่าเหนือผ่านตำบลห้วยเม็กผ่านตำบลนาเรียง ตำบลหัวหินเข้าสู่เขตตำบลโนนสะอาด เส้นทางที่ 2 เส้นทางตามทางหลวงแผ่นดินสายกระนวน-ฮองฮี เลี้ยวแยกบ้านกุดโดน ตำบลกุดโดนเข้าสู่เขตตำบลโนนสะอาด

1.5) แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

จำนวนครัวเรือนทั้งตำบล ปรปะปาหมู่บ้านมี 7 แห่ง จำนวนครัวเรือนที่ใช้น้ำอุปโภคและบริโภคจากระบบประปา คิดเป็นร้อยละ 84.48 ของจำนวนครัวเรือนทั้งตำบล อีกร้อยละ 42.86 และ 12.37 ใช้น้ำจากบ่อบาดาลและบ่อน้ำตื้น และไม่พบว่ามีครัวเรือนที่ใช้น้ำจากคลองชลประทานและคลองส่งน้ำ ส่วนโทรศัพท์สาธารณะมี 7 แห่ง

1.6)

1.6) สภาพเศรษฐกิจและสังคม

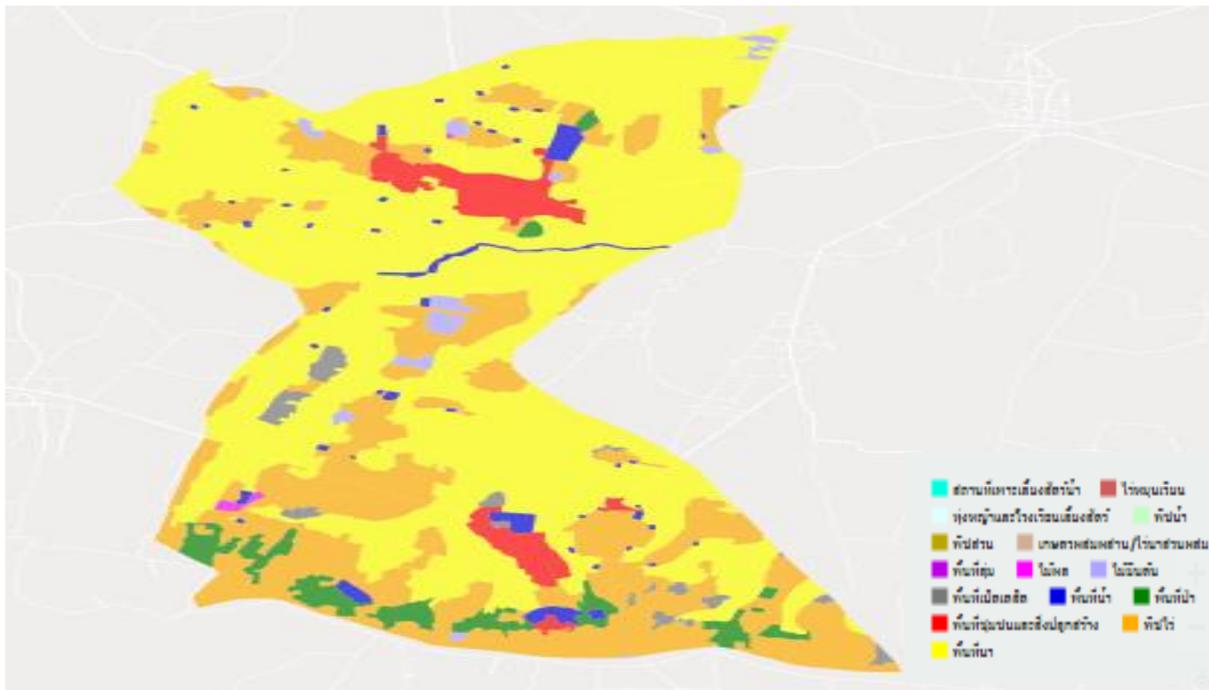
สภาพเศรษฐกิจของตำบลได้จากการศึกษาข้อมูลทุติยภูมิ เอกสารและรายงานที่เกี่ยวข้องเช่นเดียวกับหัวข้อ 2.4 ผลการศึกษาเป็นดังนี้

1.7.1 การประกอบอาชีพ ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพด้านการเกษตร ครัวเรือนที่ทำนาเป็นอาชีพหลักลำดับแรกมีร้อยละ 97.98 ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมด โดยมีจำนวนแรงงานในภาคเกษตรเฉลี่ย 3 คน/ครัวเรือน อาชีพรองลงมาเป็นการรับจ้างและค้าขาย ซึ่งพบว่ามีจำนวนครัวเรือนที่สมาชิกออกไปทำงานนอกจังหวัด คิดเป็นร้อยละ 41.28 ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมด และประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป และไม่มีการทำคิดเป็นร้อยละ 4.91 ของจำนวนประชากรทั้งหมด

1.7.2 การถือครองที่ดิน สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2549) รายงานว่าจำนวนครัวเรือนเกษตรมีอยู่ร้อยละ 99.10 ของครัวเรือนทั้งตำบล มีการถือครองที่ดินเพื่อการเกษตรเฉลี่ย 9.75 ไร่ต่อครัวเรือน ไม่มีเนื้อที่ทำการเกษตรที่อยู่ในเขตชลประทาน และมีจำนวนครัวเรือนที่รื้อใช้น้ำฝนอย่างเดียว เพื่อทำการเกษตรคิดเป็นร้อยละ 99.10 ของจำนวนครัวเรือนทั้งตำบล รองลงมาร้อยละ 18.67 และ 17.10 ใช้น้ำทำการเกษตรจากห้วย/ลำธารและหนอง/บึง แผนพัฒนาการเกษตรของตำบลรายงานว่า ร้อยละ 85 ของครัวเรือนเกษตรมีที่ดินทำกินเป็นของตนเองมีเพียงร้อยละ 1 ซึ่งต้องเช่าที่ดินทำกิน ที่เหลือร้อยละ 14 เป็นที่ดินของผู้อื่น (ที่ได้ทำกินแต่ไม่มีกรรมสิทธิเป็นของตนเอง เช่น ที่ดินของบิดา มารดา และญาติ) เอกสารสิทธิในพื้นที่ทำกินของตนเองส่วนมากเป็น น.ส.3ก และโฉนด

ประชากร หมู่บ้านที่อยู่ในเขตการปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนสะอาดเต็มทั้งหมู่บ้าน 7 หมู่บ้าน ประชากรสิ้นปี พ.ศ. 2548 จำนวนรวมทั้งสิ้น 4,091 คน เป็นชายร้อยละ 48.77 และหญิงร้อยละ 51.23 จำนวนบ้าน 923 หลังคาเรือน จำนวนคนเฉลี่ยต่อบ้าน 4.43 คน ความหนาแน่นของประชากรเฉลี่ยต่อพื้นที่ 1 ตารางกิโลเมตร เท่ากับ 204 คน จำนวนประชากรและบ้านเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2545 ร้อยละ 0.60 และ 1.87 ทำให้จำนวนคนเฉลี่ยต่อบ้านมีแนวโน้มลดลง (ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2548, สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง, 2549) จำนวนประชากรดังกล่าว จำแนกได้เป็นประชากรในวัยทำงานร้อยละ 63.56 วัยเรียนร้อยละ 23.38 ที่เหลืออยู่นอกวัยทำงาน ตำบลโนนสะอาดแยกออกจากตำบลหัวหินเมื่อปี พ.ศ. 2523 ชุมชนพื้นบ้านดั้งเดิม อพยพมาจากจังหวัดร้อยเอ็ด และจังหวัดมหาสารคาม ทำให้ชุมชนมีขนาดใหญ่ขึ้น ภาษาที่ใช้พูดเป็นภาษาท้องถิ่น ลักษณะการตั้งบ้านเรือนอยู่กันเป็นกลุ่มๆ ตามพื้นที่ดอน มีการสร้างบ้านเรือนเป็นกลุ่มเครือญาติ ประชากรตำบลโนนสะอาดร้อยละ 99.90 นับถือศาสนาพุทธ มีการประกอบกิจกรรมตามประเพณีสืบสองเดือน และกิจกรรมตามความเชื่อของชุมชน เช่น การเลี้ยงผีตาแฮก การสวดวิญญูข้าว การสะเดาะเคราะห์ การบายศรีสู่ขวัญ ฯลฯ ด้านการศึกษานั้น ประชากรตำบลโนนสะอาดจบการศึกษาภาคบังคับประมาณร้อยละ 90.20 และสำนักงานสถิติแห่งชาติ (2549) รายงานว่าประชากรส่วนใหญ่หรือร้อยละ 57.27 ของจำนวนประชากรทั้งหมด จบการศึกษาระดับประถมศึกษาและไม่ได้ศึกษาต่อ

1.7 การใช้ประโยชน์ที่ดิน (land Used)

การใช้ที่ดิน			
ต.โนนสะอาด: รวมเนื้อที่ 12544 ไร่			
ขอบเขต	ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
ต.โนนสะอาด	พื้นที่นา	7619	60.73
ต.โนนสะอาด	พืชไร่	3454	27.53
ต.โนนสะอาด	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	488	3.89
ต.โนนสะอาด	พื้นที่ป่า	417	3.32
ต.โนนสะอาด	พื้นที่น้ำ	232	1.84
ต.โนนสะอาด	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	170	1.35
ต.โนนสะอาด	ไม้ยืนต้น	145	1.15
ต.โนนสะอาด	ไม้ผล	17	0.13
แหล่งข้อมูล			
ข้อมูลการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน (2558-2559)			

บทที่ 2

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของตำบลโนนสะอาด

2.1 ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของตำบล

2.1.1 สถานการณ์การเกษตรในพื้นที่

1) เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

- เกษตรกรต้นแบบ smart farmer ในตำบลโนนสะอาดมีจำนวน 7 คนซึ่งภูมิปัญญาที่เกิดจากการสร้างสมประสบการณ์ จนตกผลึกนำมาแก้ไขปัญหาการเกษตรให้กับเกษตรกรได้ดี

- Young smart farmer 1 คน คือนายวีระศักดิ์ สินโสภา หมู่ 7 เกษตรกรต้นแบบด้านการปลูกผักไฮโดรโปนิกส์ การวางแผนการผลิตการปรับปรุงดิน/การให้น้ำแนวคิดเน้นการบำรุงดิน การใช้พื้นที่ดินมีอยู่อย่างจำกัด รวมถึงทำปฏิทินการผลิตให้ตามความต้องการของตลาด

1.3 ศพก.เครือข่าย นายสมนึก คำแพงพล ที่อยู่ หมู่ 2 ตำบลโนนสะอาด อำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ เกษตรกรทฤษฎีใหม่ ปลูกทุกอย่างที่กิน กินทุกอย่างที่ปลูก มีการบันทึกบัญชีครัวเรือนและเป็นแหล่งเรียนรู้การทำเกษตรทฤษฎีใหม่

1.4 กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเพาะเห็ดอบโตในโรงเรือน หมู่ 1,2,3,7 ตำบลโนนสะอาด อำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยการสร้างรายได้เสริมให้กับสมาชิกกลุ่ม

2) ศักยภาพของพื้นที่/ทรัพยากรทางการเกษตร

ข้อมูลด้านการเกษตรของตำบลโนนสะอาด อำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ ปี 2561

ลำดับ	หมู่ ที่	ชื่อหมู่บ้าน	พื้นที่ ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ถือครองทำการเกษตร (ไร่)								
				ที่นา	ที่ไร่	ไม้ ผล	พืชผัก	ไม้ดอก/ ไม้ ประดับ	ยางพารา	ปาล์ม น้ำมัน	พท. เกษตร อื่นๆ	รวม
1	1	โนนสวัสดิ์	2,500	601	700		1					1,302
2	2	โนนสวรรค์	1,875	770	600		1		11			1,382
3	3	โนนซี้ควง	1,875	500	420		1					921
4	4	หนองกุงไทย	5,000	1,390	1,200		1		9			2,600
5	5	บ้านท่าวัด	1,250	300	444		1					745
6	6	หนองกุงไทย	5,000	1,380	1,600		1					2,981
7	7	โนนสะอาด	1,875	980	500		1					1,481
รวม			19,375	5,921	5,464	-	7		20			11,412

3) สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/ภูมิปัญญาท้องถิ่น

-สินค้าเอกลักษณ์ ด้านบริการใช้รถยกบ้านเคลื่อนย้ายบ้าน

เกษตรกรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม อาชีพเสริม รับจ้างทางด้านการเกษตร ดังนั้นสินค้าเกษตรหลักๆ คือข้าว รองลงมาได้แก่ อ้อย,มันสำปะหลัง ,เพาะเห็ดบดในโรงเรือน,ปลูกผักไฮโดรโปนิกส์

ประชากรตำบลโนนสะอาดร้อยละ 99.90 นับถือศาสนาพุทธ มีการประกอบกิจกรรมตามประเพณีสืบสองเดือน และกิจกรรมตามความเชื่อของชุมชน เช่น การเลี้ยงผีตาแฮก การสู่ขวัญข้าว การสะเดาะเคราะห์ การบายศรีสู่ขวัญ

4) สินค้าเกษตรที่สำคัญ

4.1 ข้าว

ต้นทุนการผลิตและการตลาดทางการเกษตร

ข้าว ต้นทุนข้าวนาปีการผลิต 4,055 บาทต่อไร่ ผลผลิต/ไร่ 450 กิโลกรัม ราคาผลผลิต 10 บาทต่อกิโลกรัม กำไรไร่ละ 445 บาท บริโภคร้อยละ 30 ทำพันธุ์ร้อยละ 5 ที่เหลือจำหน่ายให้พ่อค้าออกอำเภอร้อยละ 40 โรงสีข้าวในอำเภอร้อยละ 10 สหกรณ์การเกษตรร้อยละ 5 พ่อค้ารวบรวมในท้องถิ่นร้อยละ 5 การซื้อขายจะใช้ระบบซึ่งน้ำหนัก หักเปอร์เซ็นต์ความชื้นและสิ่งเจือปน ซึ่งผู้ซื้อเป็นผู้พิจารณาเองทั้งหมด

ต้นทุนการผลิตข้าวนาปี (เฉลี่ย)

1. ค่าเมล็ดพันธุ์	315	บาท
2. ค่าเตรียมดิน	650	บาท
3. ค่าปุ๋ยเคมี	850	บาท
4. ค่าสารเคมีกำจัดแมลง/วัชพืช	400	บาท
5. ค่าปลูก ดำ หว่าน	450	บาท

6. ค่าจ้างเกี่ยวข้าว พาด ฟัด	700	บาท
7. ค่าขนข้าวลาน และฉาง	400	บาท
8. ค่าน้ำมันตัดหญ้า ฉีด ฟ่น	350	บาท
รวม	4,155	บาท

4.2 มั่นสำปะหลัง ต้นทุนการผลิต 4,500 บาทต่อไร่ ราคา 2.20 บาทต่อกิโลกรัม กำไร 2,100 บาทต่อไร่ จำหน่ายให้พ่อค้าท้องถิ่นร้อยละ 30 โรงงานแปงมันร้อยละ 20 ลานมันร้อยละ 50

4.3 อ้อยโรงงาน ต้นทุนการผลิต 7,500 บาทต่อไร่ ราคาขาย 1,400 บาทต่อตัน กำไรประมาณ 6,500 บาทต่อไร่ จำหน่ายให้โรงงานน้ำตาลมิตรผลภาพสินธุ์ร้อยละ 90 ทำพันธุ์ร้อยละ 10

2.2 ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหา แนวทางการแก้ไข

2.2.1 ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ตารางที่ 16 ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาและแนวทางการแก้ไข

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชนที่ประสบปัญหา)	ความสำคัญเร่งด่วน

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชนที่ประสบปัญหา)	ความสำคัญเร่งด่วน
1. ด้านพื้นที่และทรัพยากร 1.1 ทรัพยากรดิน	- ดินค่อนข้างเป็นดินทราย และมีโครงสร้างค่อนข้างแน่นทึบ	- ใสปุ๋ยคอก หรือปุ๋ยหมักอัตรา ๑-๒ ตันต่อไร่ ไถกลบตอซังพืชลงดิน ได้แก่ ฟางหรือตอซังข้าว ต้นข้าวโพด หรือเศษพืชตระกูลถั่ว ในช่วงการเตรียมดิน ไถกลบพืชปุ๋ยสด จากพืชตระกูลถั่ว ได้แก่ โสนอัฟริกัน ถั่วพุ่ม หรือถั่วเขียว โดยใช้เมล็ดพันธุ์ อัตรา ๕-๗ กิโลกรัมต่อไร่ ปลุกก่อนทำนาเป็นระยะเวลา ๓๕-๕๐ วัน และเมื่อออกดอก ๕๐ % จึงไถกลบปลุกพืชตระกูลถั่ว ได้แก่ กระถินยักษ์ หรือถั่วมะแฮะ บริเวณคันนา แล้วทำการตัดใบหรือกิ่งอ่อนสับกลบเป็นปุ๋ยพืชสด	หมู่ 1-7	หมู่ 1-7
2. ด้านการผลิตและการตลาด (ตามรายชนิดที่สำคัญ)				

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชนที่ประสบปัญหา)	ความสำคัญเร่งด่วน
2.1 ข้าว	<ul style="list-style-type: none"> - ราคาผลผลิตตกต่ำ - อยู่ห่างไกลแหล่งรับซื้อ 	<ul style="list-style-type: none"> - ประกอบอาชีพเสริม - สร้างตลาดแบบขายตรง (ขายสินค้าจากผู้ผลิตไปยังผู้ซื้อโดยตรง) - เลือกขายสินค้าให้กับจุดรับซื้อที่อยู่ใกล้ที่สุด 	ทุกหมู่บ้าน	ทุกหมู่บ้าน
3. ด้านเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร 3.1 การรวมกลุ่ม	<ul style="list-style-type: none"> - ขาดการรวมกลุ่มของเกษตรกร 	<ul style="list-style-type: none"> - จัดตั้งกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกข้าว เพื่ออำนาจในการต่อรองราคาผลผลิต - จัดตั้งกลุ่มเกษตรกร เพื่อการแปรรูปผลผลิตจากข้าว 	หมู่ 1,2,3,4,5,7	หมู่ 1,2,3,4,5,7
4. ด้านการแปรรูปผลผลิตและผลิตภัณฑ์ 4.1 การแปรรูปข้าว	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่มีความรู้เกี่ยวกับการแปรรูป 	<ul style="list-style-type: none"> - จัดตั้งกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกข้าว เพื่อผลิตข้าวที่มีคุณภาพ - ศึกษานวัตกรรมการแปรรูปโดยสถาบันการศึกษาในพื้นที่หรือผู้ที่มีความเชี่ยวชาญ 	ทุกหมู่บ้าน	ทุกหมู่บ้าน

2.2.2 การจัดทำ TOWS Matrix

การวิเคราะห์สถานการณ์ด้านการเกษตรตำบลโนนสะอาด ใช้หลักการวิเคราะห์สภาพวิธ SWOT Analysis เพื่อประเมินจุดแข็ง จุดอ่อนและวิเคราะห์สภาพแวดล้อมเพื่อให้ทราบถึงโอกาสอุปสรรคที่มีผลกระทบเพื่อกำหนดกลยุทธ์การดำเนินงาน ดังนี้

ตารางที่ 17 การวิเคราะห์ TOWS Matrix สภาพแวดล้อมตำบลศรีสุข อำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น

<p style="text-align: center;">ปัจจัยภายใน</p> <p style="text-align: center;">ปัจจัยภายนอก</p>	<p>จุดแข็ง (Strengths : S)</p> <p>๑. มีพื้นที่ปลูกข้าวเยอะ ทุกหมู่บ้าน</p>	<p>จุดอ่อน (Weaknesses : W)</p> <p>๑. ขาดการรวมกลุ่มของเกษตรกร 2. เกษตรกรไม่มีความรู้เรื่องการ แปรรูป</p>
<p>โอกาส (Opportunities : O)</p> <p>1. มีแหล่งรับซื้อผลผลิต ค่อนข้างมาก</p> <p>2. มีหน่วยงานราชการให้ความรู้ เช่น กรมพัฒนาที่ดินให้ความรู้ เรื่องการปรับปรุงบำรุงดิน สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อ เกษตรกรรมให้ความรู้เรื่องการ จัดรูปที่ดินให้เหมาะสม</p> <p>3. มีสถาบันการศึกษาในพื้นที่ให้ ความรู้เรื่องการแปรรูปผลผลิต ข้าว</p> <p>4. พื้นที่ราบลุ่ม เหมาะแก่การ เพาะปลูก</p>	<p>SO กลยุทธ์เชิงรุก</p> <p>1. การเพิ่มปริมาณผลผลิตข้าว (S1+O2)</p> <p>2. แปรรูปผลผลิตจากข้าวเพื่อ เพิ่มมูลค่าสินค้า (S1+O3)</p> <p>3. การจัดรูปที่ดินในพื้นที่ไม่ เหมาะสม (S1+O2)</p>	<p>WO กลยุทธ์เชิงแก้ไข</p> <p>1. การรวมกลุ่มแปรรูปผลผลิตจาก ข้าว (W1+O3)</p>
<p>ภาวะคุกคาม (Threats : T)</p> <p>1. ราคาผลผลิตแปรปรวน</p> <p>2. บางพื้นที่มีน้ำท่วมขัง</p> <p>3. ภาวะแห้งแล้ง</p>	<p>ST กลยุทธ์ป้องกัน</p> <p>1. สร้างตลาดแบบขายตรง (ผู้ผลิตขายสินค้าให้ผู้บริโภค โดยตรง) (S1+T1)</p> <p>2. สร้างแหล่งเก็บน้ำในชุมชน</p>	<p>WT กลยุทธ์เชิงรับ</p> <p>1. รวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อสร้าง อาชีพเสริม เช่น การปลูกพืช อายุสั้น (W1+T2)</p>

	(S1+T2)	
--	---------	--

กำหนดเป็นกลยุทธ์ ดังนี้

1. กลยุทธ์เชิงรุก
 - 1.1 การเพิ่มปริมาณผลผลิตข้าว
 - 1.2 แปรรูปผลผลิตจากข้าวเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า
 - 1.3 การจัดรูปที่ดินในพื้นที่ไม่เหมาะสม
2. กลยุทธ์เชิงแก้ไข
 - 2.1 การรวมกลุ่มแปรรูปผลผลิตจากข้าว
3. กลยุทธ์ป้องกัน
 - 3.1 สร้างตลาดแบบขายตรง (ผู้ผลิตขายสินค้าให้ผู้บริโภคโดยตรง)
 - 3.2 สร้างแหล่งเก็บน้ำในชุมชน
4. กลยุทธ์เชิงรับ
 - 4.1 รวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อสร้างอาชีพเสริม เช่น การปลูกพืชอายุสั้น

บทที่ ๓

ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตรตำบลโนนสะอาด

แนวทางการพัฒนาการเกษตรตำบลโนนสะอาด

แนวทางที่จะนำมาแก้ไขปัญหาทางการเกษตรสามารถแยกออกได้ทั้งหมด ๓ แผนงาน คือ

๑. แผนถ่ายทอดเทคโนโลยี

- โครงการฝึกปลอดภัยจากสารพิษ
- โครงการส่งเสริมการเลี้ยงไก่พื้นเมือง
- โครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อ
- โครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลา
- โครงการส่งเสริมการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร
- โครงการส่งเสริมการเพาะเห็ดในโรงเรือน
- โครงการส่งเสริมไร่นาสวนผสมเพื่อแก้ไขปัญหาาราคาผลผลิตตกต่ำ
- โครงการปลูกไม้ผลสวนหลังบ้าน

๒. แผนการลงทุน (ธุรกิจชุมชน)

- โครงการแปรรูปอาหารในกลุ่มแม่บ้าน

๓. แผนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- โครงการลดการใช้สารเคมี

โครงการส่งเสริมการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร

๑. ผู้รับผิดชอบโครงการ

- องค์การบริหารส่วนตำบลโนนสะอาด
- สำนักงานเกษตรอำเภอห้วยเม็ก

๒. หลักการและเหตุผล

ตามที่คณะรัฐมนตรี ได้อนุมัติให้กรมส่งเสริมการเกษตร จัดตั้งศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลขึ้น เพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ของเกษตรกรและเป็นจุดประสานงานระหว่างเกษตรกรและหน่วยงานในภาครัฐ และเอกชน ภายใต้ศูนย์บริการฯ มีการบริหารงานโดยคณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ จัดให้มีการฝึกอบรม ถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกรตามความต้องการของเกษตรกรอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง และมีบทบาทหน้าที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันเพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาการเกษตรและหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๓. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเป็นแหล่งถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกร
๒. เพื่อเป็นแหล่งประสานงานระหว่างภาครัฐและเกษตรกร
๓. เพื่อให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการบริหารงานภายใต้ศูนย์
๔. เพื่อเป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลพื้นฐานในระดับตำบล
๕. เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งในชุมชน

๔. เป้าหมาย

ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรตำบลโนนสะอาด

๕. สถานที่ดำเนินการ

ที่ทำการศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรตำบลโนนสะอาด

๖. แผนการดำเนินงาน

ระหว่าง มกราคม ๒๕๖๖ – ธันวาคม ๒๕๗๐

๗. วิธีดำเนินการ

ประชุมคณะกรรมการศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรตำบลโนนสะอาด

๘. งบประมาณ

๑. ค่าเบี้ยเลี้ยงประชุมคณะกรรมการ ๑๕ คนๆละ ๕๐ บาท /๑๒ เดือน เป็นเงิน ๙,๐๐๐ บาท

๒. ค่าวัสดุปรับปรุงศูนย์ ฯ		เป็นเงิน ๑๑,๐๐๐ บาท
๓. ค่าฝึกอบรม ศึกษาดูงาน		เป็นเงิน ๓๐,๐๐๐ บาท
รวมเป็นเงิน	รวมเป็นเงิน	๕๐,๐๐๐ บาท
	รวม ๓ ครั้ง	๑๕๐,๐๐๐ บาท

๙. ผลตอบแทนของโครงการ

๑. เกษตรกรมีส่วนร่วมในการพัฒนา เกิดความเข้มแข็งในชุมชน
๒. เกษตรกรมีความพึงพอใจในการใช้ประโยชน์จากศูนย์บริการฯ

โครงการส่งเสริมไร่นาสวนผสม

๑. ผู้รับผิดชอบโครงการ

- องค์การบริหารส่วนตำบลโนนสะอาด
- สำนักงานเกษตรอำเภอห้วยเม็ก

๒. หลักการและเหตุผล

เกษตรกรตำบลโนนสะอาด มีอาชีพในการปลูกพืชเป็นส่วนใหญ่ เกษตรกรส่วนมากจะปลูกพืชชนิดเดียว ไม่ปลูกพืชหลายอย่าง ทำให้ผลผลิตเมื่อถึงฤดูเก็บเกี่ยวจะมีมากจนล้นตลาด ส่งผลให้ราคาตกต่ำ การปลูกพืชแบบไร่นาสวนผสมได้ เพราะสามารถแก้ไขปัญหาราคาผลผลิตตกต่ำได้และมีรายได้กระจายตลอดปี ลดความเสี่ยงเรื่องราคาได้

๓. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกร
๒. เพื่อลดความเสี่ยงเรื่องราคาคาผลผลิตตกต่ำ
๓. เกษตรกรมีรายได้ตลอดปี

๔. เป้าหมาย

หมู่ที่ ๑ – ๗ ตำบลโนนสะอาด อำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์

๕. สถานที่ดำเนินการ

หมู่ที่ ๑ – ๗ ตำบลโนนสะอาด อำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์

๖. แผนการดำเนินงาน

ระหว่าง มกราคม ๒๕๖๖ – ธันวาคม ๒๕๗๐

๗. วิธีดำเนินการ

จัดฝึกอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกร เรื่อง การทำไร่นาสวนผสมและศึกษาดูงาน

๘. งบประมาณ

๑. ค่าอาหารกลางวันและเครื่องดื่มวันฝึกอบรม จำนวน ๑ มื้อ ๗๐ คน ๆ ละ ๑๕๐ บาท เป็นเงิน ๑๐,๕๐๐ บาท
๒. ค่าวัสดุฝึกอบรม รายละ ๕๐ บาท เป็นเงิน ๓,๕๐๐ บาท

๕. ค่าตอบแทนวิทยากร ๔ช.ม. ๆ ละ ๖๐๐ บาท เป็นเงิน ๒๔๐๐ บาท

๖. ค่าป้าย ขนาด ๒*๒.๒๐ เมตรๆละ๑๕๐ บาท เป็นเงิน ๖๖๐ บาท

รวมเป็นเงิน ๑๗,๐๖๐ บาท

๙. ผลตอบแทนของโครงการ

๑. เกษตรกร จำนวน ๗๐ คน ใน ๗ หมู่บ้าน จะมีความรู้การทำไร่นาสวนผสม
๒. เกษตรกรมีรายได้ตลอดปี
๓. แก้ปัญหาผลผลิตล้นตลาด

3. โครงการส่งเสริมการผลิตเมล็ดข้าวพันธุ์ดี (ข้าวดอกมะลิ 105,กข6, พื้นที่เมือง)

1. ชื่อโครงการ โครงการส่งเสริมการผลิตเมล็ดข้าวพันธุ์ดี (ข้าวดอกมะลิ 105,กข6, พื้นที่เมือง)
2. ภายใต้อำนาจ - แผนงานด้านการเกษตร
ผู้รับผิดชอบโครงการ องค์การบริหารส่วนตำบลโนนสะอาด
ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล

3 หลักการและเหตุผล

ตำบลโนนสะอาด เกษตรกรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนา พื้นที่ประมาณ 8,040 ไร่ ส่วนใหญ่เกษตรกรซื้อเมล็ดพันธุ์ข้าวจากหน่วยงานของทางราชการและเอกชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการซื้อเมล็ดพันธุ์จากเอกชนได้เมล็ดพันธุ์ที่คุณภาพต่ำ มีการปนของพันธุ์ข้าว และราคาสูงกว่าราคาทั่วไป

4 วัตถุประสงค์

4.1 เพื่อให้เกษตรกรในตำบลโนนสะอาดและพื้นที่ใกล้เคียงมี

เมล็ดข้าวพันธุ์ดีที่มีคุณภาพเพาะปลูก

4.2 เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรศูนย์ข้าวชุมชน/สมาชิกแปลงใหญ่ข้าว

ตำบลโนนสะอาด อำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์

5 เป้าหมาย

เกษตรกรสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชน

ตำบลโนนสะอาด หมู่ที่ 2 จำนวน 30 ราย พื้นที่ 100 ไร่

6 พื้นที่ดำเนินการ

หมู่ที่ 1-5 ตำบลโนนสะอาด อำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์

7 ระยะเวลาในการ

ปีงบประมาณ 2566-2570

8 แผนการดำเนินงาน

ที่	ขั้นตอนการดำเนินการ	ปริมาณ หน่วย วัด	ช่วงระยะเวลาดำเนินการ ปี 2566-2570													
			ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.		
1	ขออนุมัติโครงการ	-	←→													
2	ประชุมชี้แจงโครงการ	1 ครั้ง			←→											
3	คัดเลือกพื้นที่/เกษตรกร	1 ครั้ง			←→											
4	วางแผนถ่ายทอดความรู้	-			←→											
5	จัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ในการถ่ายทอด ความรู้และปัจจัยการผลิต	-			←→											
6	ถ่ายทอดความรู้และมอบปัจจัยการผลิต เกษตรกร	1 ครั้ง					←→									
7	ติดตาม/สรุปผลการดำเนินงาน	6 ครั้ง														

9 วิธีการดำเนินงาน

9.1 รายละเอียดโครงการ

1 กิจกรรมอบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว แก่สมาชิกศูนย์ข้าวชุมชน จำนวน 35 ราย

- เป็นค่าอาหารและเครื่องดื่มรายละ 150 บาท/วัน จำนวน 1 วัน เป็นเงิน 5,250 บาท
- ค่าวัสดุฝึกอบรม รายละ 50 บาท เป็นเงิน 1750 บาท
- ค่าป้ายไวนิลชื่อโครงการ ขนาด 2x2.20 ตารางเมตรละ 150 บาท เป็นเงิน 660 บาท
- ค่าวิทยากร ชั่วโมงละ 600 บาท จำนวน 4 ชั่วโมง เป็นเงิน 2,400 บาท

รวมเป็นเงิน 10,060 บาท

2 กิจกรรมสนับสนุนปัจจัยการผลิต

- ค่าต้นเมล็ดพันธุ์ข้าว ขาวดอกมะลิ 105 กก.ละ 26 บาท สำหรับเกษตรกร 35 รายละ 25 กก.
เป็นเงิน 22,750 บาท

- ค่าเมล็ดพันธุ์ข้าว กข6 กก.ละ 23 บาท สำหรับเกษตรกร 35 รายละ 25 กก. เป็นเงิน 20,125 บาท

ค่าปุ๋ยเคมี เกษตรเป็นผู้ดำเนินการเอง

หมายเหตุ ค่าใช้จ่ายทุกประเภท สามารถถัวเฉลี่ยได้ตามความจำเป็น

รวมเป็นเงิน 42,875บาท

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 65,625บาท

9.2 แผนการใช้เงิน

ที่	ขั้นตอน/กิจกรรม	ช่วงระยะเวลาดำเนินการปี 2566-2570											
		ไตรมาสที่ 1			ไตรมาสที่ 2			ไตรมาสที่ 3			ไตรมาสที่ 4		
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
1	จัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ในการถ่ายทอดความรู้ และปัจจัยการผลิต								←	→			
2	เบิกจ่ายงบประมาณในการถ่ายทอดความรู้								←	→			

9.3 การบริหารโครงการ (ผู้รับผิดชอบโครงการ)

- องค์กรบริหารส่วนตำบลโนนสะอาด
- ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล

10 งบประมาณ

-รวมทั้งสิ้น 65,625บาท

11 แหล่งงบประมาณ

องค์กรบริหารส่วนตำบลโนนสะอาด

12 ผลตอบแทนของโครงการ/กิจกรรม

12.1 ผลผลิตหรือผลตอบ

- สมาชิกศูนย์ส่งเสริมและผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้นรายละ 2,000 บาท จำนวน 35 ราย คิดเป็นเงิน 70,000 บาท

12.2 ผลกระทบ/ผลผลิตโดยทางอ้อม

- เกษตรกรในพื้นที่ตำบลอติต้อมีแหล่งจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ดีและมีคุณภาพเพาะปลูก
- เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นและมีความเป็นอยู่ที่ดี

ชื่อโครงการ ทำการเกษตรแบบผสมผสานตามแนว

เศรษฐกิจพอเพียง

๑. ผู้รับผิดชอบโครงการ

๑.๑ องค์การบริหารส่วนตำบลโนนสะอาด

๑.๒ ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลโนนสะอาด

๑.๓ สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดกาฬสินธุ์

๑.๔ สำนักงานเกษตรอำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์

๒. หลักการและเหตุผล

จากการผลิตพืชเชิงเดี่ยวของเกษตรกรส่วนใหญ่ ทำให้เกษตรกรเสี่ยงต่อการลงทุน จากสภาวะภัยธรรมชาติ เช่น ฝนแล้ง น้ำท่วม และราคาผลผลิตที่ไม่แน่นอน บางปีผลผลิตมีไม่เพียงพอแม้แต่จะบริโภคในครัวเรือน จึงควรส่งเสริมเกษตรกรมีการกระจายการผลิต ในรูปแบบทำการเกษตรผสมผสานตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง โดยการขุดลอกสระสำหรับเก็บน้ำและเลี้ยงปลา การปลูกไม้ยืนต้นสำหรับใช้สอย ไม้ผล พืชผัก และเลี้ยงสัตว์ เพื่อเป็นการกระจายแรงงานให้ทีมงานทำตลอดปี มีอาหารบริโภค ลดความเสี่ยง และลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกร ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล จึงได้จัดทำโครงการทำการเกษตรผสมผสานตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ขึ้นเพื่อสนับสนุนให้เกษตรกรได้เรียนรู้เรื่องการกระจายการผลิตในไร่นาของตนเอง ซึ่งจะทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น และสามารถพึ่งพาตนเองได้ต่อไป

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ ลดความเสี่ยงจากการปลูกพืชเชิงเดี่ยว

๓.๒ มีอาหารบริโภค ลดรายจ่าย และเพิ่มรายได้ให้แก่ครัวเรือนเกษตรกร

๔. เป้าหมาย

๔.๑ จัดตั้งกลุ่มและส่งเสริมการจัดทำแปลงเรียนรู้เกษตรผสมผสานตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

๔.๒ ฝึกอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรผสมผสานตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

๔.๓ สามารถลดรายจ่ายและเพิ่มรายได้ให้ครัวเรือนเกษตรกร

๔.๔ เกษตรกรมีงานทำตลอดปี ช่วยลดการเคลื่อนย้ายแรงงานไปทำงานนอกพื้นที่

๕. พื้นที่ดำเนินการ

หมู่ที่ ๑-๗ ตำบลโนนสะอาด อำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์

๖. ระยะเวลาดำเนินการ

ปีงบประมาณ ๒๕๖๖-๒๕๗๐

๗. แผนการดำเนินการ

๘.๑ อบรมถ่ายทอดเทคโนโลยี

๘.๒ ฝึกปฏิบัติ

๘. วิธีการดำเนินงาน

๘.๑ รายละเอียดโครงการ

๘.๑.๑ จัดประชุมชี้แจงโครงการ

๘.๑.๒ คัดเลือกเกษตรกรที่มีความสนใจ

๘.๑.๓ ถ่ายทอดเทคโนโลยีตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร และพาเกษตรกรดูงานแปลง
ที่ประสบผลสำเร็จในการทำการเกษตรผสมผสานตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

๘.๑.๔ สนับสนุนพันธุ์พืช และพันธุ์สัตว์ให้แก่เกษตรกรที่ร่วมโครงการ

๘.๑.๕ ประเมินผลการดำเนินงานของเกษตรกรที่ร่วมโครงการ

๘.๒ การบริหารโครงการ

ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลโนนสะอาด

๙. งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์/แผนการใช้เงิน

แผน/กิจกรรม	ปริมาณ	งบประมาณ ต่อ หน่วย (บาท)	ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐
แผนถ่ายทอดเทคโนโลยี			
- ค่าอาหารและเครื่องดื่ม	๓๐ ราย	๑๐๐	๓,๐๐๐
- เอกสารวิชาการ	๓๐ ชุด	๕๐	๑๕๐๐
- ค่าตอบแทนวิทยากร	๑ รุ่น	๒,๕๐๐	๑,๐๐๐
- ค่าเครื่องเสียงและสถานที่	๑ รุ่น	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐
- ค่าป้ายผ้า	๑ รุ่น	๓๐๐	๓๐๐
แผนการลงทุน			
ปัจจัยการผลิต			
- ปุ๋ยคอก, ยูเรีย			
- พันธุ์ไม้ยืนต้น			
- พันธุ์ไม้ผล			
- พันธุ์ปลา			
- อื่นๆ			
	๓๐ ราย	๓,๐๐๐	๙๐,๐๐๐
รวม	-	-	๙๖,๘๐๐

๑๐. ผลตอบแทนของโครงการ/กิจกรรม

๑๐.๑ ผลผลิตหรือผลตอบแทนโดยตรง

- เกษตรกรมีอาหารไว้บริโภคภายในครัวเรือนอย่างเพียงพอ

- ลดความเสี่ยงจากการปลูกพืชเชิงเดี่ยว
- ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ในครัวเรือน
๑๐.๒ ผลกระทบ/ผลผลิตหรือผลตอบแทนโดยอ้อม
- เป็นการบำรุง พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ สร้างพื้นที่สีเขียว
- เกษตรกรมีงานทำตลอดปี ช่วยลดการเคลื่อนย้ายแรงงานไปทำงานนอกพื้นที่
- เป็นแหล่งผลิตอาหารในชุมชน